

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2026

Kunnanhallitus 20.11.2023 § 218
370/02.02.00/2023

Julkinen

Valmistelija Talouspäällikkö Ilpo Huurinainen, p. 040 104 2003

Asian tausta Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava sitten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja konsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarviossa otetaan huomioon tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja talouden hoidossa on noudatettava talousarviota.

Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025-2026 tehdään lähtökohtaisesti aiempaa vaikeammassa tilanteessa pääasiallisesti johtuen suurista valtionosuusleikkauksista ja yleisen taloudellisen tilanteen heikentäessä kuntien verotuottoja. Vuoden 2024 kuntien valtionosuuksista on siirretty VM:n näkemyksen mukainen osuus hyvinvointialueiden rahoitukseen. Tämä vaikuttaa vahvasti valtionosuusrahoitusta vähentävästi johtaen merkittävään alijäämään monessa kunnassa. Näihin muutoksiin ei pystytä sopeutumaan näin lyhyessä ajassa siten, että talousarvion vuosi 2024 saataisiin tasapainoon. Talousarviota vuodelle 2024 ollaankin tekemässä selkeästi alijäämäisenä, ja tavoitteena on tasapainottaa tilannetta taloussuunnitelmakaudella. Tilanteeseen vaikuttaa myös kunnille vuoden 2025 alusta siirtyvät TE-palvelut.

Valtionosuudet ovat vuonna 2023 toteutumassa n. 3,2 milj. eurona (TA2023 3,04 milj. euroa) ja vuonna 2024 n. 2,0 milj. euroa (n. -38 %). Verotulot ovat vuonna 2023 ja vuonna 2024 arviolta n. 8,4 milj. euroa. Verojen osalta päätetyt veronkorotukset pitävät tulotason lähes ennallaan. Ilman veroprosenttimuutoksia verotulot olisivat laskeneet noin 0,5 milj. euroa. Ulkoisten toimintatuottojen ennakoitaan laskevan 4,8 milj. eurosta noin 4,6 milj. euroon. Pääsyy on kiinteistöjen myynnistä johtuva vuokratulojen väheneminen sekä tukien ja vähennysten vähetyminen verrattuna 2023 talousarvioon.

Esityksessä Juuan kunnan ulkoiset toimintakulut ovat vuonna 2024 n. 14,85 milj. euroa ja vuoden 2023 talousarviossa n.14,96 milj. euroa, jossa vähennystä 0,5 %. Henkilöstökustannukset nousevat esityksessä 0,7 % laskennallisen palkankorotusvaikutuksen ollessa n. 2,5 %. Palvelujen ostot kasvavat 1,1 % vuoden 2023 talousarvion luvusta 3,43 ja vuodelle 2024 3,47 milj. euroon. Aineiden ja tarvikkeiden hankinnat vähenevät 18 % 2,19 milj. eurosta 1,80 milj. euroon. Avustusten määrä kasvaa 0,6 milj. eurosta 0,9 milj. euroon pääasiallisesti johtuen kunnan työmarkkinatuen maksuosuuden kasvusta. Kasvu aiheutuu merkittävältä osin kuntouttavan työtoiminnan

toimintaongelmista sen siirryttyä hyvinvointialueen vastuulle. Muut toiminta kulut laskevat 16 % 0,36 milj. eurosta 0,30 milj. euroon.

Toimintakate on 2024 talousarvioesityksessä 10,30 milj euroa kasvaen 1,8 % (TA 2023 10,12 milj. euroa).

Vuosikate on 0,43 milj. euroa (TA 2023 1,65 milj euroa) ja poistot 1,80 milj. euroa (TA 2022 1,98 milj. euroa). Vuosikate ei tule riittämään poistoihin. Tilikauden tulos olisi jäämässä näillä arvioiden n. 1,4 milj. euroa alijäämäiseksi. Tilinpäätöskäsittelyerien jälkeen tulos olisi n. 1,0 milj. euroa alijäämäinen.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Tanskanen Henri
Päätösehdotus	Kunnanhallitus käy alustavan keskustelun vuoden 2024 talousarviosta sekä taloussuunnitelmasta vuosille 2025–2026 ja antaa viranhaltijoille ohjeet jatkovalmisteluun.
Sovellettavat säädökset	Kuntalain 39 §
Päätös	Hyväksyttiin.